

Namens de ondergetekende organisaties

Aan:

Ministers van Milieu van alle EU-lidstaten

Ministers van Landbouw van alle EU-lidstaten

Ministers van Financiën van alle EU-lidstaten

(Zie bijlage A. voor de volledige lijst van ontvangers)

Oproep aan de EU-lidstaten om dringend stappen te ondernemen om de EU-verordening inzake ontbossingsvrije producten (EUDR) naar behoren uit te voeren en te handhaven

Geachte ministers,

Wij, de ondergetekende organisaties, feliciteren de EU en haar lidstaten met de historische goedkeuring van de EU-verordening inzake ontbossingsvrije producten (EUDR).¹ Zoals u weet, verbiedt de EUDR dat bepaalde producten die verband houden met ontbossing of bosdegradatie wereldwijd op de EU-markt worden gebracht of via de EU-markt worden geëxporteerd, en verplicht zij importeurs en grote detailhandelaren stappen te ondernemen om het risico dat hun producten verband houden met dergelijke verwoesting tot een minimum te beperken.

Toen de wet op 29 juni 2023 in werking trad, ondertekenden meer dan 150 maatschappelijke organisaties een [verklaring](#) waarin de verplichtingen van de lidstaten in de eerste 18 maanden van de wet zijn uiteengezet.

Wij, de ondergetekende organisaties, schrijven nu om nogmaals te benadrukken dat een goede implementatie en handhaving van de EUDR in elke EU-lidstaat een belangrijke prioriteit is. Zonder deze prioriteit zal de EUDR falen.

Daarom roepen wij u op om een competente en functioneel onafhankelijke handhavingsinstantie op te richten, voldoende middelen toe te wijzen, strenge nationale sancties vast te stellen, te zorgen voor een consistente handhaving van de wet, training en bewustmaking te bieden en samen te werken met derde landen.

De verordening erkent dat de uitbreiding van landbouwgrond, in het bijzonder met betrekking tot de in bijlage I vermelde producten, in een alarmerend tempo plaatsvindt, waardoor klimaatverandering en verlies aan biodiversiteit worden verergerd. Erin slagen de doelstelling van de verordening te verwezenlijken om de ontbossing en bosdegradatie, als gevolg van de consumptie en productie in de EU, te beteugelen is absoluut van cruciaal belang om deze trends te veranderen.

De EUDR is wereldwijd de eerste wet in zijn soort. Het zal dienen als een belangrijke internationale benchmark voor andere grootverbruikers van zogenaamde "risico-bosgrondstoffen".

Er zal geen tijd zijn voor vallen en opstaan. Het klimaat en de biodiversiteit in de wereld staan op de rand van de afgrond en wetenschappers hebben een "laatste waarschuwing" uitgebracht over de

¹ Publicatieblad van de Europese Unie. "Verordening (EU) 2023/1115 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2023 betreffende het op de markt van de Unie aanbieden en de uitvoer uit de Unie van bepaalde producten en producten die verband houden met ontbossing en aantasting van bossen en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 995/2010." EUR-Lex, 2023. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:2023:150:TOC>.

klimaatcrisis.² De voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, heeft de aanpak van klimaatverandering "de grootste verantwoordelijkheid en opportuniteit van onze tijd" genoemd.³

Uit ervaringen in het verleden is gebleken dat het van essentieel belang is dat de lidstaten vanaf de eerste dag alles in het werk stellen om de EUDR naar behoren uit te voeren en te handhaven. De EU-houtverordening (EUTR), die de EUDR inspireerde en door deze verordening zal worden vervangen, had tot doel de invoer van illegaal gekapt hout in Europa een halt toe te roepen. Het werd tien jaar geleden van kracht, maar volgens de studie van de EU zelf in 2021 had het "geen significant effect op de hoeveelheid hout die werd geïmporteerd uit bekende bronnen met een hoog risico."⁴ Ook Ngo's en journalisten hebben sinds de inwerkingtreding van de EUTR keer op keer gevallen van ingevoerd illegaal hout aan het licht gebracht.⁵

Kortom, de EUTR heeft haar doel niet bereikt. We kunnen het ons niet veroorloven dat de EUDR dezelfde weg opgaat.

Een van de belangrijkste oorzaken van dit falen dat in de EU-studie van 2021 werd vastgesteld, was de inconsistentie tussen de lidstaten met betrekking tot nalevingscontroles en sancties die werden opgelegd voor het overtreden van regels. Veel van de medewerkers van de relevante Bevoegde EUTR-Autoriteiten doen hun uiterste best, maar ze opereren in een onmogelijke omgeving. Ze krijgen onvoldoende middelen, worden ontmoedigd om de zwaarste straffen toe te passen, worden belemmerd door aanklagers en rechters die onvoldoende zijn opgeleid in de aan de orde zijnde kwestie, en worden ondermijnd door het falen van andere delen van de overheid om informatie te delen.

Wil de EUDR daadwerkelijk effect sorteren – dat zo dringend nodig is – dan moet elke lidstaat lering trekken uit de lessen van de EUTR.

De Commissie, het Europees Parlement en de Raad hebben hiervoor al de basis gelegd. Ze hebben ervoor gezorgd dat de EUDR een reeks maatregelen bevat die bedoeld zijn om de handhaving door EU-landen te verbeteren. De verordening stelt verplichte minimumaantallen vast voor de nalevingscontroles die de autoriteiten in de lidstaten moeten uitvoeren, geeft specifieke aanwijzingen over wat een voldoende afschrikkende sanctie is, en formaliseert de samenwerking met de douaneautoriteiten. Het bevat ook gedetailleerde eisen voor de informatie die nationale

² De Voogd. "IPCC-klimaatcrisisrapport geeft de laatste waarschuwing op 1,5 °C." The Guardian, 20 maart 2023. <https://www.theguardian.com/environment/2023/mar/20/ipcc-climate-crisis-report-delivers-final-warning-on-15c>.

³ Europese Commissie. "Openingsverklaring in de plenaire zitting van het Europees Parlement door Ursula von der Leyen, kandidaat voor het voorzitterschap van de Europese Commissie." Europese Commissie - Pershoek, 16 juli 2019. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_19_4230.

⁴ Europese Commissie. "DE GESCHIKTHEIDSCONTROLE van Verordening (EU) nr. 995/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2010 tot vaststelling van de verplichtingen van marktdeelnemers die hout en houtproducten op de markt brengen (de EU-houtverordening)." EUR-Lex, 31 maart 2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0329&qid=1649327454094>.

⁵ Zie bijvoorbeeld: Earthsight. "Hout gelinkt aan Wagner Group." <https://www.earthsight.org.uk/news/timber-linked-to-wagner-group>; Earthsight. "Medeplichtig aan corruptie: hoe wereldwijde topmerken gewelddadige misdaad, milieuverniëting en corruptie importeren." <https://www.earthsight.org.uk/investigations/complicit-in-corruption>; Earthsight. "De fixers: de schaduwen van wereldwijde ontbossing blootleggen." Earthsight, n.d. <https://www.earthsight.org.uk/news/thefixers>; Earthsight. "Rubber-stamping repressie: hoe EU-regeringen en een wereldwijd groen label Europese meubelkopers medeplichtig maakten aan marteling." <https://www.earthsight.org.uk/news/rubberstampingrepression>.

handhavingsinstanties moeten verzamelen, aan de Commissie moeten verstrekken en publiceren. Overtreders zullen nu worden genoemd in een openbare lijst van definitieve vonnissen. Bovendien kunnen derden de prestaties van de nationale handhavingsautoriteiten laten beoordelen voor de rechtbank als die hun verplichtingen niet nakomen.

Hoewel deze verbeteringen welkom zijn, zullen ze op zichzelf onvoldoende zijn om een ander resultaat te garanderen dan dat van de EUTR. Wat het meest nodig is, is de wil van elke lidstaat om de wet naar behoren uit te voeren en strikt te handhaven. Het is van essentieel belang dat deze verplichting vanaf het allereerste begin zichtbaar is en afkomstig is van de hoogste leiders van de lidstaten.

Een ander belangrijk aspect van de verordening is Artikel 30, over de samenwerking met derde landen. Het is van essentieel belang dat deze samenwerking de ontwikkeling en implementatie ondersteunt van openbare traceerbaarheidssystemen van landbouw- en bosbouwproducten in de producerende landen, evenals goed bosbeheer. Zonder een dergelijke samenwerking kunnen goederen die ontbossing veroorzaken eenvoudigweg worden omgeleid naar andere markten, waardoor de effectiviteit van de wet wordt ondermijnd.

Om de effectieve handhaving van de EU-ontbossingsverordening te waarborgen, dringen we er bij u op aan om onmiddellijk de volgende maatregelen te nemen:

- 1. Verstuur een duidelijke boodschap: Verstuur een duidelijke boodschap op hoog niveau aan de relevante autoriteiten die betrokken zijn bij de handhaving dat een krachtige en rigoureuze aanpak wordt verwacht en zal worden ondersteund. In het bericht moet ook worden benadrukt dat het te verwachten is dat naleving in sommige gevallen onmogelijk zal zijn aan te tonen en dat dergelijke goederen in dergelijke gevallen van de EU-markt moeten worden geweerd totdat er verdere stappen worden ondernomen.**
- 2. Wijs voldoende middelen toe: Zorg voor de nodige financiering en personeel voor handhavingsautoriteiten om strenge nalevingscontroles uit te voeren en onderzoeken uit te voeren.**
- 3. Stel strenge sancties vast: leg strenge nationale regels vast om sancties voor niet-naleving vast te stellen die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. Strenge sancties moeten bedrijven ervan weerhouden de verordening te overtreden.**
- 4. Zorgen voor consistente toepassing: Zorg voor consistentie in de toepassing van de verordening binnen elke lidstaat en een goede afstemming tussen de lidstaten.**
- 5. Zorg voor training en bewustmaking: Zorg ervoor dat het personeel dat belast is met de uitvoering en handhaving van de verordening goed is opgeleid in de technische en juridische aspecten van de wet. Dit omvat het personeel van de Bevoegde Autoriteit als voor de rechterlijke macht en openbare aanklagers. Mobiliseer campagnes om het bewustzijn te vergroten en druk uit te oefenen voor naleving.**
- 6. Samenwerken met derde landen: Ondersteun de ontwikkeling en implementatie van openbare traceerbaarheidssystemen van landbouw- en bosbouwproducten van producerende landen, alsook van goed bosbeheer om ervoor te zorgen dat de wet zijn doel bereikt om bij te dragen aan het stoppen van ontbossing, bosdegradatie en mensenrechtenschendingen van de genoemde toeleveringsketens.**

Een gedetailleerde juridische analyse van de belangrijkste verplichtingen voor EU-lidstaten uit hoofde van de EUDR is beschikbaar⁶ en zou de inspanningen van de autoriteiten om hun mandaat uit te voeren ondersteunen.

Wij dringen er bij u op aan om doortastend op te treden. De gevolgen van inactiviteit zijn ernstig, niet alleen voor bossen en biodiversiteit, maar ook voor het klimaat en het welzijn van gemeenschappen die afhankelijk zijn van deze ecosystemen.

We staan klaar om met u samen te werken bij de implementatie en handhaving van de EU Ontbossing-Vrije Goederen Verordening om het transformerende potentieel ervan te helpen verwezenlijken.

Ondergetekende organisaties:

BirdLife Sweden, Zweden

Canopée, Frankrijk

Comité Schone Lucht, Nederland

Deutsche Umwelthilfe e.V., Duitsland

Earthsight, Verenigd Koninkrijk

Ecologistas en Acción, Spanje

Ecumenical academy (Ekumenická akademie), Tsjechië

Environmental Investigation Agency (EIA), Verenigd Koninkrijk

Fern, België

Focus Association for Sustainable Development, Slovenië

Forests of the World, Denemarken

⁶ ClientEarth. "De nieuwe EU-verordening inzake ontbossingsvrije producten: belangrijke verplichtingen voor de EU-lidstaten." ClientEarth, n.d. <https://www.clientearth.org/latest/documents/the-new-eu-deforestation-free-products-regulation-key-obligations-for-eu-member-states/>.

Forum Ökologie & Papier, Duitsland
Green Transition Denmark, Denemarken
Harvest, Noorwegen
Imaflora, Brazilië
Latvian Ornithological Society, Letland
Leefmilieu, Nederland
Mighty Earth, VS
NGO ForestCom, Oekraïne
Nyt Europa, Denemarken
One tree one nose, Oeganda
Palm oil watch, Tsjechië
Polski Klub Ekologiczny w Krakowie Koło Miejskie w Gliwicach, Polen
Protect the Forest, Zweden
Rainforest Foundation Norway, Noorwegen
ROBIN WOOD e.V., Duitsland
Save Estonia's Forests, Estland
Save-Elephants, z.s., Tsjechië
Südwind, Oostenrijk
ZERO - Associação Sistema Terrestre Sustentável, Portugal

Bijlage A.

Volledige lijst van ontvangers aan wie de brief gedurende de zomer zal worden verzonden:

Oostenrijk: Mevr. Leonore Gewessler, Federaal Minister van Klimaatactie, Milieu, Energie, Mobiliteit, Innovatie en Technologie; Dhr. Norbert Totschnig, Federaal Minister van Land- en Bosbouw, Gewesten en Waterbeheer; en Dhr. Magnus Brunner, Federaal Minister van Financiën.

België: Mevr. Zakia Khattabi, Minister van Klimaat, Milieu, Duurzame Ontwikkeling en de Green Deal; en Dhr. David Clarinval, Minister van Middenstand, Mkb's, Zelfstandigen, Landbouw, Maatschappelijke Integratie en Stadsbeleid; en Vincent Van Peteghem, Minister van Financiën.

Bulgarije: Dhr. Julian Popov, Minister van Milieubeheer en Waterstaat; Dhr. Kiril Vatev, Minister van Landbouw en Voedselvoorziening; en Dhr. Assen Vassilev, Minister van Financiën.

Kroatië: Dhr. Davor Filipović, Minister van Economie en Duurzame Ontwikkeling; Mevr. Marija Vučković, Minister van Landbouw; en Dhr. Marko Primorac, Minister van Financiën.

Cyprus: Dhr. Petros Xenophontos, Minister van Landbouw, Plattelandsontwikkeling en Milieu; en Dhr. Makis Keravnos, Minister van Financiën.

Tsjechië: Dhr. Petr Hladík, Minister van Milieu; Dhr. Marek Věštný, Minister van Landbouw; en Dhr. Zbyněk Stanjura, Minister van Financiën.

Denemarken: Dhr. Magnus Heunicke, Minister van Milieubeheer; Dhr. Jacob Jensen, Minister van Voedselvoorziening, Landbouw en Visserij; en Dhr. Nicolai Wammen, Minister van Financiën.

Estland: Dhr. Kristen Michal, Minister van Klimaat; Dhr. Madis Kallas, Minister van Regionale Zaken; en Dhr. Mart Vörkklav, Minister van Financiën.

Finland: Dhr. Kai Mykkänen, Minister van Milieu en Klimaatverandering; Mevr. Sari Essayah, Minister van Land- en Bosbouw; en Mevr. Riikka Purra, Minister van Financiën.

Frankrijk: Dhr. Christophe Béchu, Minister van ecologische transitie en territoriale samenhang; Dhr. Marc Fesneau, Minister van Landbouw en Voedselvoorziening; en Dhr. Bruno Le Maire, Minister van Financiën.

Duitsland: Mevr. Steffi Lemke, Minister van Milieubeheer, Natuurbehoud, Nucleaire Veiligheid en Consumentenbescherming; Dhr. Cem Özdemir, Minister van Voedselvoorziening en Landbouw; en Dhr. Christian Lindner, Minister van Financiën.

Griekenland: Dhr. Thodoros Skylakakis, Minister van Milieu en Energie; Dhr. Eleftherios Avgenakis, Minister van Plattelandsontwikkeling en Voedselvoorziening; en Dhr. Kostis Hatzidakis, Minister van Nationale Economie en Financiën van Griekenland.

Hongarije: Mevr. Anikó Ráisz, Minister van staat voor Milieuzaken en Circulaire Economie, Ministerie van Technologie en Industrie; Dr. István Nagy, Minister van Landbouw; en Dhr. Mihály Varga, Minister van Financiën.

Ierland: Dhr. Eamon Ryan, Minister van Milieubeheer, Klimaat, Communicatie en Vervoer; Dhr. Charlie McConalogue, Minister van Landbouw, Voedselvoorziening en Mariene Zaken; en Dhr. Michael McGrath, Minister van Financiën.

Italië: Dhr. Gilberto Pichetto Fratin, Minister van Milieubeheer en Energiezekerheid; Dhr. Francesco Lollobrigida, Minister van Landbouw; en Dhr. Giancarlo Giorgetti, Minister van Economische Zaken en Financiën.

Letland: Dhr. Māris Sprindžuks, Minister van Milieubescherming en Regionale Ontwikkeling; Dhr. Didzis Šmits, Minister van Landbouw; en Dhr. Arvils Ašeradens, Minister van Financiën.

Litouwen: Dhr. Simonas Gentvilas, minister van Milieubeheer; Dhr. Kęstutis Navickas, Minister van Landbouw; en Mevr. Gintarė Skaistė, Minister van Financiën.

Luxemburg: Mevr. Joëlle Welfring, Minister van Milieubeheer, Klimaat en Duurzame Ontwikkeling; Dhr. Claude Haagen, Minister van Landbouw, Wijnbouw en Plattelandsontwikkeling; en Mevr. Yuriko Backes, Minister van Financiën.

Malta: Mevr. Miriam Dalli, Minister van Milieubeheer, Energie en Ondernemingen; Dhr. Sharlo Camilleri, Minister van Landbouw, Visserij en Dierenrechten; en Mevr. Clyde Caruana, Minister van Financiën en Werkgelegenheid.

Nederland: Mevr. Vivianne Heijnen, Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat; Dhr. Piet Adema, Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit; en Mevr. Sigrid Kaag, Minister van Financiën.

Polen: Mevr. Anna Moskwa, Minister van Klimaat en Milieu; Dhr. Robert Telus, Minister van Landbouw en Plattelandsontwikkeling; en Mevr. Magdalena Rzeczkowska, Minister van Financiën.

Portugal: Dhr. Duarte Cordeiro, Minister van Milieu en Klimaatactie; Mevr. Maria do Céu, Antunes, Minister van Landbouw en Voedselvoorziening; en Dhr. Fernando Medina, Minister van Financiën.

Roemenië: Dhr. Barna Tánczos, Minister van Milieubeheer, Water en Bosbouw; Dhr. Florin-Ionuț Barbu, Minister van Landbouw en Plattelandsontwikkeling; en Dhr. Marcel Ioan Boloș, Minister van Financiën.

Slowakije: Dhr. Milan Chrenko, Minister van Milieubeheer, Klimaat en Energie; Prof. Jozef Bireš, Minister van Landbouw en Plattelandsontwikkeling; en Dhr. Michal Horváth, Minister van Financiën.

Slovenië: Dhr. Uroš Brežan, Minister van Natuurlijke Hulpbronnen en Ruimtelijke Ordening; Mevr. Irena Šinko, Minister van Land- en Bosbouw en Voedselvoorziening; en Dhr. Klemen Boštjančič, Minister van Financiën.

Spanje: Mevr. Teresa Ribera Rodríguez, Minister van Ecologische Transitie en Demografische Uitdaging; Dhr. Luis Planas, Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening; en Mevr. María Jesús Montero Cuadrado, Minister van Financiën en Ambtenarenzaken.

Zweden: Mevr. Romina Pourmokhtari, Minister van Klimaat en Milieu; Dhr. Peter Kullgren, Minister van Plattelandszaken; en Mevr. Elisabeth Svantesson, Minister van Financiën.